

1. ORGANIZACIJA SISTEMA VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI V OBČINI KAMNIK

Sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je v občini Kamnik organiziran v skladu s predpisi. Vse oblike varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami temeljijo in se izvajajo v skladu z načeli mednarodnega humanitarnega prava in mednarodnega prava o varstvu ljudi, živali, kulturne dediščine in okolja pred škodljivimi vplivi naravnih in drugih nesreč ter sprejetimi mednarodnimi obveznostmi.

1.1 DEFINIRANJE POJMOV

Nesreča je dogodek ali vrsta dogodkov, povzročenih po nenadzorovanih naravnih in drugih silah, ki prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali ter premoženje, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva, ker ukrepi rednih dejavnosti, sile in sredstva ne zadostujejo.

Naravne nesreče so potres, poplava, zemeljski plaz, snežni plaz, visok sneg, močan veter, toča, žled, pozeba, suša, požar v naravnem okolju, množični pojav nalezljive človeške, živalske ali rastlinske bolezni in druge nesreče, ki jih povzročijo naravne sile. Za naravno nesrečo se štejejo tudi neugodne vremenske razmere po predpisih o kmetijstvu in odpravi posledic naravnih nesreč, ki jih povzročijo žled, pozeba, suša, neurje, toča ali živalske in rastlinske bolezni ter rastlinski škodljivci.

Druge nesreče so nesreče v cestnem, železniškem in zračnem prometu, požar, rudniška nesreča, porušitev jazu, nesreče, ki jih povzročijo aktivnosti na morju, jedrska nesreča in druge ekološke ter industrijske nesreče, ki jih povzroči človek s svojo dejavnostjo in ravnanjem, pa tudi vojna, izredno stanje, uporaba orožij ali sredstev za množično uničevanje ter teroristični napadi s klasičnimi sredstvi in druge oblike množičnega nasilja.

Ogroženost je resnična ali občutena izpostavljenost ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine in okolja nevarnostim naravnih in drugih nesreč.

Stopnja ogroženosti je pričakovan obseg škode in drugih posledic naravne ali druge nesreče.

Škoda, ki jo povzroči naravna ali druga nesreča, obsega neposredno škodo, stroške intervencij in ukrepov, s katerimi se prepreči povečevanje škodljivih posledic nesreče.

Preventivni ukrepi so vsi ukrepi, s katerimi se prepreči nevarnost nastanka nesreče, oziroma ukrepi, s katerimi se zmanjša škodljive posledice nesreče.

Okolje je predvsem bivalno, delovno in naravno okolje, ki neposredno vpliva na človeka.

Kulturna dediščina so stavbe in njihovi deli, naprave, zemljišča, naselja ali njihovi posamezni deli, oblikovne in vegetacijske oblike narave, ki jih je ustvaril človek, kulturna in zgodovinska krajina (nepremična kulturna dediščina), premični predmeti in njihove zbirke (premična kulturna dediščina), ki imajo za državo kulturno vrednost.

Operativna sestava je organizirana skupina reševalcev, ki so usposobljeni za enake ali različne naloge, ustrezno opremljeni in pod enotnim vodstvom. Operativna

sestava je lahko stalna oblika organiziranosti ali sestava, organizirana, popolnena in usposobljena le za določene naloge zaščite, reševanja in pomoči.

Osnovni pogoji za življenje ob naravni in drugi nesreči so nujna zdravstvena oskrba ljudi in živali, nastanitev in oskrba ogroženih s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami, oskrba z električno energijo, zagotovitev nujnih prometnih povezav in delovanja komunalne infrastrukture, zagotovitev in zaščita nujne živinske krme ter zaščita kulturne dediščine.

1.2 NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJE IN POMOČ OB NARAVNIH IN DRUGIH NESREČAH

Naloge zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah obsegajo zlasti:

1. prvo pomoč in nujno medicinsko pomoč
2. pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem,
3. prvo veterinarsko pomoč,
4. gašenje in reševanje ob požarih,
5. reševanje iz ruševin, zemeljskih in snežnih plazov,
6. reševanje ob poplavah in drugih vremenskih ujmah ter ekoloških in drugih nesrečah na morju, rekah in jezerih,
7. reševanje ob velikih nesrečah v prometu,
8. reševanje ob rudniških nesrečah,
9. reševanje v gorah,
10. reševanje v jamah;
11. reševanje na vodi in iz vode,
12. varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi,
13. varstvo pred snežnimi plazovi,
14. izvajanje radiološke, kemijske in biološke zaščite ob uporabi jedrskega, kemičnega ali
15. biološkega orožja, drugih sredstev za množično uničevanje ter ob nesrečah z nevarnimi snovmi,
16. iskanje pogrešanih oseb ob naravnih in drugih nesrečah,
17. reševanje ob vojaških ter terorističnih napadih in drugih oblikah množičnega nasilja in
18. zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje.

1.3 JAVNE SLUŽBE ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

Javne službe za zaščito, reševanja in pomoči so:

19. gasilska služba, ki jo opravljajo gasilske enote v skladu s predpisi o gasilstvu,
20. gorska reševalna služba, ki jo opravljajo postaje Gorske reševalne službe v skladu z merili za organiziranje in opremljanje enot, služb in drugih operativnih sestav za zaščito, reševanje in pomoč,
21. jamarska reševalna služba, ki jo opravljajo jamarji – reševalci pri jamarskih društvih v skladu z odločitvijo pristojnega državnega organa,
22. podvodna reševalna služba, ki jo opravljajo postaje Podvodne reševalne službe v skladu z merili za organiziranje in opremljanje enot, služb in drugih operativnih sestav za zaščito, reševanje in pomoč in
23. služba za zaščito in reševanje ob ekoloških in drugih nesrečah na morju, ki jo organizirajo lokalne skupnosti in država.

Za opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči so kot službe državnega pomena organizirane naslednje zaščitno – reševalne službe:

24. gorska reševalna služba,
25. jamarska reševalna služba,

- 26. podvodna reševalna služba in
- 27. enote reševalcev z reševalnimi psi.

1.3.1 Vzdrževanje javnega reda in miru ob naravnih in drugih nesrečah

Javni red in mir ter varnost ob naravnih in drugih nesrečah na ogroženih in prizadetih območjih zagotavlja policija.

1.3.2 Naloge poveljnika civilne zaščite:

Poveljnik civilne zaščite:

- 28. preverja intervencijsko pripravljenost sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč,
- 29. vodi ali usmerja zaščito, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah,
- 30. skrbi za povezano in usklajeno delovanje vseh sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- 31. daje mnenja in predloge v zvezi s pripravami in delovanjem sil za zaščito, reševanje in pomoč ter mnenja in predloge za odpravo škode, ki jo povzročijo naravne in druge nesreče,
- 32. predlaga imenovanje štaba Civilne zaščite in
- 33. za vodenje posameznih intervencij za zaščito, reševanje in pomoč lahko določi vodjo intervencije.

Na podlagi 85. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami ima poveljnik Civilne zaščite ali vodja intervencije pravico in dolžnost, da med vodenjem zaščite, reševanja in pomoči prepove dostop nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in promet mimo tega kraja ter odredi:

- 34. umik ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij,
- 35. vstop v stanovanje,
- 36. uporabo določenih sredstev zvez oziroma njihovo vzpostavitev,
- 37. odstranitev ovir, ki onemogočajo uspešno intervencijo,
- 38. uporabo tujega prevoznega sredstva za prevoz poškodovanih oseb oziroma potrebnih sredstev za zaščito, reševanje in pomoč,
- 39. obvezno sodelovanje državljanov pri reševanju v skladu z njihovimi sposobnostmi in sredstvi, ki so primerna za reševanje,
- 40. uporabo tujega zemljišča za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči,
- 41. uporabo zemljišča za začasno deponiranje ruševin, zemljin ali drugega materiala, ki nastaja pri izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči za zagotovitev osnovnih pogojev za življenje in
- 42. porušitev objekta oziroma posek drevja.

Poveljnik Civilne zaščite ali vodja intervencije lahko zgoraj navedene ukrepe odredi le, če ne more drugače zavarovati ljudi in premoženja ter zagotoviti izvajanja naloge zaščite, reševanja in pomoči, trajati pa smejo le toliko časa, kolikor je to nujno potrebno.

1.4 OPERATIVNO STROKOVNO VODENJE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

Za operativno in strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči je župan imenoval Štab civilne zaščite, ki ga vodi in koordinira poveljnik civilne zaščite, v njegovi odsotnosti pa namestnik poveljnika civilne zaščite.

Delo štaba civilne zaščite vodi poveljnik civilne zaščite, vodenje enot na intervenciji pa je v pristojnosti vodij intervencij v skladu s predpisi, ki urejajo področje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter gasilstva.

Za vodenje večjih intervencij je v štabu civilne zaščite imenovan vodja intervencij. V primeru večjih intervencij poveljnik civilne zaščite vodi in koordinira delo štaba civilne zaščite, vodja intervencije pa vodi intervencijo.

Ob vsaki večji intervenciji poveljnik civilne zaščite skliče najprej operativni del štaba civilne zaščite (v katerem so poleg poveljnika civilne zaščite in namestnika še vodja intervencij in član štaba za tehnično reševanje).

1.5 STALNA 24-URNA DEŽURNA SLUŽBA V OBČINI KAMNIK

V okviru Prostovoljnega gasilskega društva Kamnik je organizirana stalna 24-urna dežurna služba, ki je dosegljiva na dežurni telefon 01/831-12-23 in preko telefonske številke 112. Stalna dežurna služba oz. dežurni gasilci v primeru intervencije koordinirajo delo enot na intervenciji iz dežurne sobe po navodilu vodje intervencije. V primeru večjih intervencij se v gasilskem domu Kamnik vzpostavi sistem vodenja intervencij po navodilih Gasilke zveze Slovenije. Stalna dežurna služba se v primeru večjih intervencij vključi v sestav vodenja intervencije in opravlja dela po nalogu vodje intervencije, med drugim lahko tudi organizira Območni center za obveščanje in aktiviranje.

1.6 JAVNA GASILSKA SLUŽBA

Lokalno javno gasilsko službo izvaja v občini Kamnik 13 operativnih gasilskih enot v okviru Prostovoljnih gasilskih društev. Prostovoljna gasilska društva naloge gašenja ter naloge ob drugih naravnih nesrečah izvajajo na svojem operativnem območju. V primeru večjih intervencij gasilske enote izvajajo naloge tudi na drugih območjih.

Skupaj je v občini Kamnik v 13 prostovoljnih gasilskih društvih organizirano več kot 700 operativnih gasilcev. Organiziranost in delovanje podrobneje ureja zakon o gasilstvu.

Operativna gasilska enota	Ime gasilske enote	Območje operativnega pokrivanja krajevne skupnosti
Prostovoljno gasilsko društvo	Šmarca	Šmarca
Prostovoljno gasilsko društvo	Tunjice	Tunjice
Prostovoljno gasilsko društvo	Gozd	Črna
Prostovoljno gasilsko društvo	Sela pri Kamniku	Sela pri Kamniku
Prostovoljno gasilsko društvo	Šmartno v Tuhinju	Šmartno v Tuhinju in Pšajnovica
Prostovoljno gasilsko društvo	Zg. Tuhinj	Tuhinj
Prostovoljno gasilsko društvo	Špitalič	Špitalič
Prostovoljno gasilsko društvo	Motnik	Motnik
Prostovoljno gasilsko društvo	Duplica	Duplica in Volčji Potok
Prostovoljno gasilsko društvo	Nevlje	Nevlje

Prostovoljno društvo	gasilsko	Srednja vas	Srednja vas
Prostovoljno društvo	gasilsko	Kamniška Bistrica	Godič in Kamniška Bistrica
Prostovoljno društvo	gasilsko	Kamnik	Občina Kamnik (osnovno območje Kamnik-center, Perovo, Novi trg, Mekinje, Zaprice, Podgorje, Vranja peč)

Prostovoljno gasilsko društvo Kamnik izvaja naloge tudi kot Gasilska enota širšega pomena na območju občin Kamnik, Komenda in Mengeš ter izven meja teh občin, če je na intervencijo aktivirano. Na podlagi pogodbe z Ministrstvom za obrambo RS opravlja naloge zaščite in reševanja ob prometnih, industrijskih in drugih nesrečah, pri katerih so prisotne nevarne snovi, naloge tehničnega reševanja ob nesrečah v prometu ter druge naloge zaščite in reševanja širšega pomena.

1.7 JAVNA GORSKA REŠEVALNA SLUŽBA

Gorsko reševalno službo kot enotno javno službo na območju celotne države v skladu z zakonom organizira Gorska reševalna zveza Slovenije in sicer v okviru 17 postaj gorske reševalne službe.

Operativno območje na katerem intervenira posamezna postaja gorske reševalne službe je določeno z načrtom, pri čemer je pokrito celotno območje države. Dejavnost gorske reševalne službe sofinancira Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, pri čemer se kot izhodišče za sofinanciranje upošteva 430 gorskih reševalcev različnih specialnosti, zaščitna in reševalna oprema ter druga sredstva za zaščito, reševanje in pomoč, potrebna za delo gorske reševalne službe, ki jih določi Gorska reševalna zveza Slovenije v soglasju z Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Naloge gorske reševalne službe so zlasti:

43. dajanje prve pomoči in reševanje ponesrečenih v gorskem svetu,
44. reševanje ponesrečenih iz snežnih plazov vključno z uporabo lavinskih psov,
45. iskanje in poizvedovanje za pogrešanimi v gorskem svetu,
46. sodelovanje pri reševanju z žičnic, visokih objektov in v drugih zahtevnih terenskih razmerah in
47. sodelovanje pri zaščiti in reševanju ob naravnih in drugih nesrečah v skladu z organizacijo in sposobnostmi službe.

Zaradi specifičnosti nesreč in sodelovanja med civilno zaščito, gasilci in gorskimi reševalci je pred leti Občina Kamnik za izvajanje zahtevnejših nalog pri nesrečah v višje ležečih predelih občine, delovnih nesrečah na zahtevnejših terenih, požarih v visokogorju ter reševanju z višin, z Društvom Gorsko reševalne službe Kamnik podpisala pogodbo za izvajanje tovrstnih intervencij.

1.8 AKTIVIRANJE IN VODENJE GASILSKIH ENOT TER OSTALIH ENOT ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

Aktiviranje gasilskih enot se izvaja direktno iz Regijskega centra za obveščanje Ljubljana (112), v skladu z usklajenim in potrjenim načrtom alarmiranja gasilskih enot v občini Kamnik. Aktiviranje ostalih prostovoljnih, poklicnih in dolžnostnih enot civilne zaščite se na podlagi zahteve vodje intervencije izvaja iz dežurne sobe Prostovoljnega gasilskega društva Kamnik oziroma preko tihega alarmiranja (tudi za gorske reševalce Kamnik). Ob vsaki večji intervenciji se za vodenje vseh enot beležijo vsi podatki o poteku aktiviranja in ukrepanja ter zahteve na mestu

intervencije v raportno knjigo ter istočasno tudi v elektronski obliki v posebno tabelo dogodkov.

1.9 OCENE OGROŽENOSTI ZARADI NARAVNIH NESREČ V OBČINI KAMNIK TER IZVAJALCI NALOG ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

Osnovna reševalna enota pri izvajanju lokalne javne gasilske službe ter drugih nalog zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah, ki lahko doletijo občino Kamnik so operativne gasilske enote organizirane znotraj Prostovoljnih gasilskih društev. Gasilske enote na svojih operativnih območjih izvajajo naloge zaščite, reševanja in pomoči (požar, poplava, potres, naravna nesreča zaradi vremenskih pojavov, žled, suša, nalezljive bolezni živali itd.).

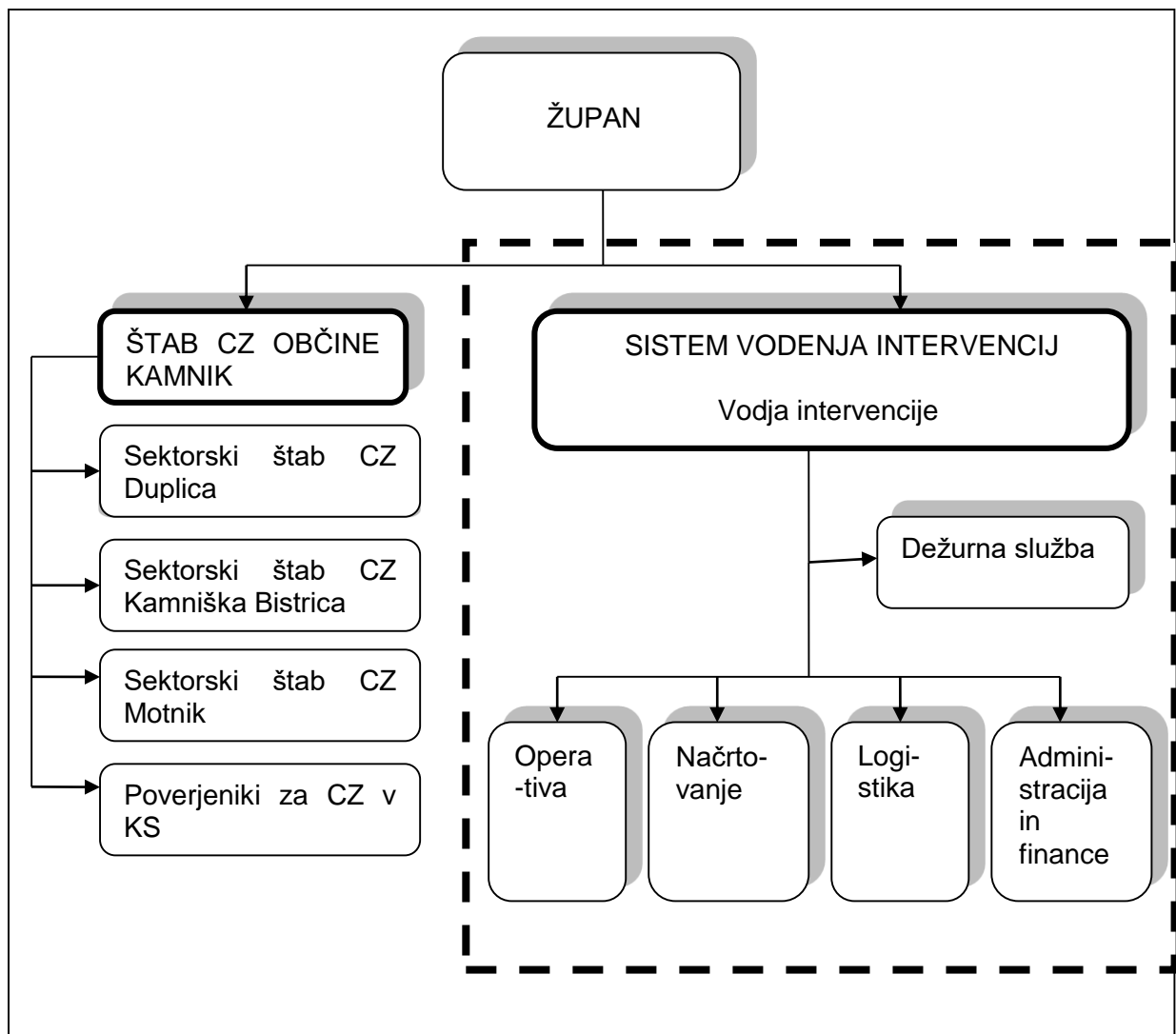
Nosilci izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči so ob naravnih in drugih nesrečah navedeni v spodnji tabeli. V primeru, da se pri posamezni naravni ali drugi nesreči sprožijo tudi verižne nesreče, se po navodilu vodje intervencije aktivirajo tudi drugi pripadniki operativnih sestavov organizacij oz. društev, ki sodelujejo v sistemu zaščite, reševanja in pomoči v občini Kamnik.

1.9.1 Izvajalci nalog zaščite in reševanja pri posameznih nesrečah

Vrsta nesreče/izvajalci	Gasilci	Poklicne enote CZ	Reševalci (nujna medinska pomoč)	Veterinarji	druge enote CZ	Gorski reševalci
Požar	X	X	X	X	X	
Požar v naravi	X	X		X	X	X
Potres	X	X	X	X	X	
Poplava	X	X	X	X	X	
Zemeljski plaz	X	X		X	X	
Neurja	X	X	X	X	X	X
Prometne nesreče	X*	X	X		X	
Nesreče z nevarnimi snovmi	X*	X	X		X	
Letalska nesreča	X	X	X		X	
Železniška nesreča	X	X	X		X	
Nalezljive bolezni živali	X	X		X	X	
Nalezljive bolezni rastlin	X	X			X	
Nesreče v gorah (reševanje ponesrečencev v gorah)			X		X	X
Požari in nesreče v predorih	X	X	X		X	

*PGD Kamnik - GEŠP (gasilska enota širšega pomena)

Druge enote civilne zaščite se lahko po navodilu vodje intervencije aktivirajo ob vsaki nesreči, pri kateri se sprožijo verižne nesreče, ki zahtevajo pomoč v dodatnih silah in sredstvih (to so lahko dolžnostne, prostovoljne ali poklicne enote civilne zaščite).

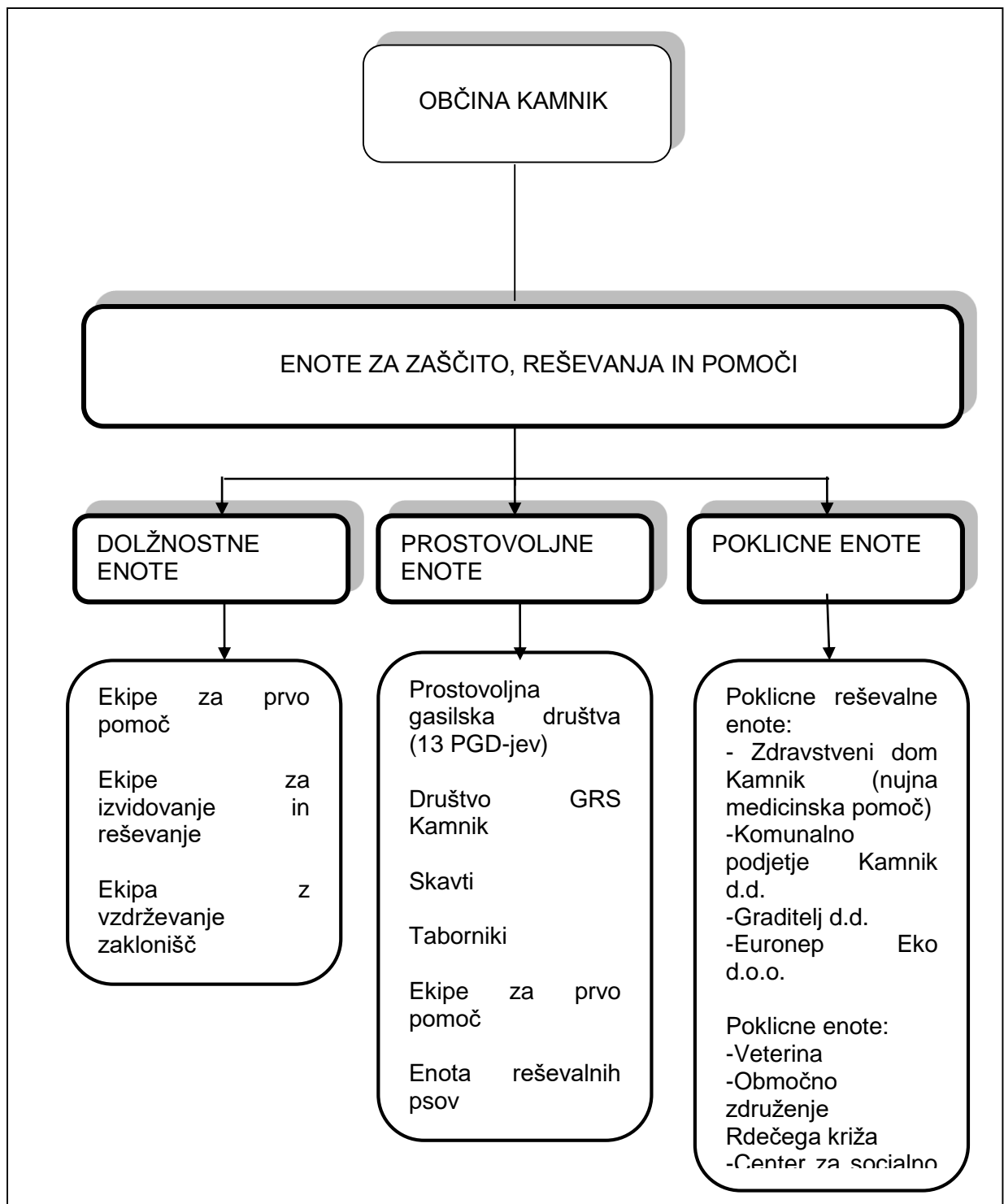
SLIKA 1: ORGANIGRAM VODENJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI V OBČINI KAMNIK

LEGENDA:

PGD - prostovoljno gasilsko društvo

CZ - civilna zaščita

KS - krajevna skupnost

SLIKA 2: ORGANIGRAM ENOT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI V OBČINI KAMNIK

LEGENDA:

PGD - prostovoljno gasilsko društvo

GRS - Gorska reševalna služba